Cena numeru mk. 5.

№ 39. Dąbrowa — Będzin — Sosnowiec. Niedziela 10 kwietnia 1921 roku. Rok XII.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz „Iskra", Sosnowiec.

Prenumerata wynosi: Z odnoszeniem miesięcznie **mk. 100.**

Z przesyłką pocztową mk. 125 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzinie ul. Małachowskiego 9, w Dąbrowie ul. Sienkiewicza. 6. Telefon 73.

ś. p.

TADEUSZ ARNOLD

syn Marji z Bojanowskich i Eugenjusza

student uniwersytetu, starszy żołnierz - ochotnik 19 p. „Odsieczy Lwowa", odznaczony „Orlętami"

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami, zmarł w Sosnowcu d. 8 kwietnia r. b., przeżywszy lat 19.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, ul. Małachowskiego № 11 w Sosnowcu, na cmentarz miejscowy odbędzie się dziś, w niedzielę, d. 10 kwietnia o godz. 5 po południu, a nabożeństwo żałobne, d. 11 b. m., o godz. 9 rano w kościele parafjalnym, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych

Stroskani rodzice i rodzeństwo.

OBYWATELE!

W sprawie połączenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską organizacje polityczne, zawodowe i kulturalno-społeczne wzywają Was na

WIEC

który odbędzie się dziś, w niedzielę, 10 kwietnia, o godzinie 4-ej po południu przed dworcem warszawsko wiedeńskim.

Sprawa nader ważna. Stawcie się wszyscy, ażeby zapobiedz knowaniom niemieckim.

Komitet Organizacyjny Wiecu.

Szanownemu Duchowieństwu parafji Czeladź i wszystkim łaskawym Znajomym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę nieodżałowanej pamięci Matce naszej,

ś. p.

Teodorze Gorzeńskiej-Ostrorożynie,

składamy na tem miejscu serdeczne Bóg zapłać.

P. Bronisławowie Markiewiczowie, Józefowie Gorzeńscy-Ostrorogowie, Ppor. Stanisław Gorzeński-Ostroróg.

Prawdziwie wzruszeni pięknemi i licznemi dowodami współczucia ze strony zacnych Pp. Urzędników i Urzędniczek T-wa Kopalń Czeladź, oraz Ich Rodzin, w naszej żałobie z powodu śmierci Matki naszej,

ś. p. Teodory Gorzeńskiej-Ostrorożyny,

oraz ogólnym Ich udziałem w obrządku pogrzebowym, składamy Im na tem miejscu najserdeczniejsze podziękowanie.

P. Br. Markiewiczowie.

Komitet Plebiscytowy

w Dąbrowie

podaje do ogólnej wiadomości, iż dziś,

w niedzielę, dnia 10 kwietnia

— odbędą się —

WIECE

w sprawie przyłączenia G. Śląska do Polski,

w miejscowościach następujących:

w Dąbrowie, w sali resursy, o godz. 3-ej po południu,

w Zagórzu, w izbie zbornej o godz. 3-ej po południu,

w Strzemieszycach, w Domu Ludowym, o godzinie 5-ej po południu,

w Sławkowie, na rynku, o godz. 1-ej po poł.,

w Bolesławiu, w Domu ludowym, o godz. 1-ej po poł.,

w Olkuszu, na rynku, o godz. 1-ej po południu.

Wzywamy ludność do licznego przybycia!

Czy znowu świstek papieru?

„...W części Śląska Górnego, położonej w granicach poniżej opisanych, mieszkańcy zostaną powołani do wypowiedzenia się przez głosowanie, czy życzą sobie przyłączenia do Niemiec, czy do Polski“. A dalej: „Niemcy już obecnie oświadczają, że zrzekają się na rzecz Polski wszystkich praw i tytułów do części G. Śląska, położonej poza linją graniczną, określoną na podstawie plebiscytu przez główne mocarstwa i stowarzyszone“.

Tak brzmi treść artykułu 88 traktatu wersalskiego. A aneks szósty tegoż artykułu powiada:

...„w tym samym terminie i w sposób, określony przez komisję, rząd polski będzie winien objąć w swoje ręce administrację obszaru, który został przyznany Polsce“.

„Na dowód czego wymienieni pełnomocnicy obecny Traktat podpisali. Działo się w Wersalu 28-go czerwca 1919 roku“. Rozpoczyna podpisy Wilson, kończy Dmowski. Szóstym z rzędu jest Lloyd George, a dwudziestym czwartym Sonnino, przedstawiciel Włoch. Zdaje się, że artykuł, dotyczący G. Śląska i plebiscytu jest dostatecznie jasny.

Zapytujemy się uroczyście na tym miejscu przedstawicieli koalicji, reprezentantów całej demokracji światowej, czy przelana krew na polach Francji i w imię obrony uciśnionych narodowości obowiązuje dyplomację czy nie? Czy ludzkość dlatego cierpiała tak okrutnie podczas wojny, poświęcając swych najlepszych synów, domowe szczęście i spokój, wylewając ocean łez gorzkich, aby koalicja, zdusiwszy pruską ideologję „świstka papieru“, sama obecnie głosiła, iż świstek pozostał świstkiem?

Oświadczamy głośno przed całym światem, że my, polacy, nie pozwolimy na handel krwią, duszą i uczuciem ludności polskiej na G. Śląsku. Jeśli Anglja i Włochy mają zamiar kupczyć krwią swych poległych synów, to my staniemy w obronie tych dostojnych pjonierów nowych haseł ludzkości.

Śląsk musi być polskim, albo go nie będzie! Okrzyk ten całego zrozpaczonego narodu polskiego doleci do zielonych stolików zimnych rachmistrzów i wytrąci im szachrajski ołówek z ręki.

Wzywamy całe polskie społeczeństwo, aby natychmiast organizowało w każdej najmniejszej miejscowości wiec obrony górnośląskiej, a rezolucje przesyłało polskiemu rządowi i najwyższej radzie.

Sosnowiec musi dać pierwszy hasło.

Ten Sosnowiec, który już tylokrotnie dowiódł, jak drogim mu jest lud górnośląski.

Na szańce! Do broni!

Niech lecą wici płomienne od Karpat po siwe fale Bałtyku i wstrząsną strupieszałymi sumieniami dżentelmenów.

Panowie! jeśli was ani ekonomiczne, ani etnograficzne czy historyczne argumenty nie przekonywują; jeśli dla was nie ma znaczenia żywa wola narodu, uderzymy wówczas w wasz — strach. Zobaczymy, czy karabiny maszynowe stłumią żywiołowy ruch chłopów i robotników polskich.

Pan, panie Lloydzie, wiesz coś o tym z doświadczeń irlandzkich.

Apelujemy do polskiego rządu, aby w tej godzinie brzemiennej stanął z całą odwagą i stanowczością przed trybunałem najwyższych kupców po stronie swego ludu. Niewzruszona wola całego narodu niech mu będzie ostoją i siły mu doda.

Polski naród walczy tylko o sprawiedliwość. Tragiczną jest rzeczą, iż musi o nią walczyć po zwycięstwie, zdawałoby się, właśnie tej sprawiedliwości. Tragiczną jest, iż ma tak mało sprzymierzeńców w tej walce! Nie dla nas to jednakże hańba.

Europo! Myśmy walczyli za wolność wszystkich ludów.

Ameryko! Krew Pułaskiego przyczyniła się do Twej Niepodległości!

Ludzkości! Za Twe najświętsze ideały żołnierz polski konał z tęsknoty na obczyźnie i użyźnił ziemię krwią swoją bezcenną.

Gdzież są te kwiaty sprawiedliwości i słuszności, wyrosłe na skrwawionej glebie?!

O polski ludu, pracujący ciężko, w pocie czoła na swoją wolność — skup swe siły; zewrzyj się w sobie do lwiego skoku. Pomyśl, jest Ciebie dwadzieścia pięć miljonów! To wystarczy...

Sęp.

Co mówi prasa francuska?

Zagłębie górnicze G. Śląska powinno się dostać Polsce.

P. Paweł Reynaud, deputowany, członek komisji spraw zagranicznych, w wyczerpującym artykule „Le Matin“ z dnia 28/3, zwraca między innymi uwagę na to, że większość niemiecka okazałaby się bardzo słaba, gdybyśmy odliczyli głosy licznych urzędników niemieckich w administracji Górnego Śląska. Aczkolwiek niemcy twierdzą, że mają większość głosów, mylne jest to zdanie i wiedzą oni dobrze o tym, czego najlepszym dowodem jest, że zaledwie pogasły lampiony iluminacyjne na uroczystościach święcących tryumf niemców, a już marka polska podniosła się o 40 proc. na giełdzie berlińskiej. Co zaś do traktatu wersalskiego, oto, jak brzmi prawda:

Nie brano w nim nawet pod uwagę przypuszczenia, że G. Śląsk mógłby być przyłączony do Niemiec lub do Polski; rozkazał on podział tej prowincji i dał wskazania, w jaki sposób należy ten podział przeprowadzić; należy mianowicie pozliczać głosy nie w całym kraju lecz w oddzielnych gminach, poczym rada najwyższa ma przystąpić do wykreślenia na karcie granicy niemieckiej na G. Śląsku.

W jaki sposób ma rada najwyższa do tego podziału przystąpić? Co do tego istnieje precedens. Jest nim sprawa Prus Wschodnich, od których wyłączono te gminy, sąsiadujące z granicą Polski, które wotowały za Polską.

Pozatym traktat pokojowy naznaczył radzie najwyższej trzy kryterja, według których ma ona swoją decyzję normować. Tymi kryterjami są: wola gminy, położenie geograficzne i warunki ekonomiczne poszczególnych miejscowości.

Wola gmin. O ile to się tyczy zagłębia górniczego, przyległego do Polski, a bogatego w kopalnie węgla i cynku oraz zawierającego huty, co wszystko razem stanowi właśnie przedmiot walki plebiscytowej wola ta wykazała się w sposób olśniewający. 463 gmin za Polską, 94 za Niemcami, z większością 19 700 głosów na korzyść Polski. Oto cyfry oficjalne.

Sytuacja geograficzna przedstawia się, jak następuje: Górny Śląsk jest długim pasem ziemi szeroko rozwartym na wschodzie od strony Polski. Zagłębie górnicze znajduje się na tle tej kieszeni i przylega do Polski. Najbliższe wielkie centry to nie Wrocław (190 kilom.), nie Berlin (509 klm.), i nie Lipsk (532 kilom.), ale miasta przemysłowe Polski: Częstochowa, Łódź i Kraków. A czy zagłębie górnicze posiada choć komunikację wodną z Niemcami? Nie, bo burzliwa Odra zanadto ma wody na wiosnę, ale nie dość latem, zaś kanał, który łączy zagłębie górnicze z Odrą nadaje się jedynie do miejscowego użytku.

Oto przyczyna, dla której nawet węgiel angielski prędzej nadchodzi do Berlina, niż węgiel G. Śląska. Dlatego to, niepołączone z Polską, zagłębie górnicze G. Śląska rozwijało się z trudnością, mimo olbrzymich bogactw naturalnych, a to z powodu braku środków przewozu do odległych centrów niemieckich. Jasno to tłumaczy memorjał, zredagowany w 1915 r. przez izbę przemysłową w Opolu. Tyle co do geografji.

Co do sytuacji ekonomicznej:

Tu znowu po materjał dowodowy musimy się zwrócić do statystyki i argumentacji niemieckiej. Niemcy nieustannie głosili podczas wojny, że Śląsk Górny i Polska są to kraje, wzajemnie uzupełniające się. W ten sposób chcieli dowieść żywotnej konieczności połączenia G. Śląska i Polski Zachodniej, co dałoby się według nich osiągnąć, jedynie przez przyłączenie Polski do Niemiec; to zresztą było przez rząd niemiecki zasadniczo zdecydowane.

W sytuacji wojennej nastąpiła zmiana, lecz cyfry pozostały te same. Węgiel G. Śląska wynosił 8 proc. węgla zużywanego przez Niemcy, a 40 proc. węgla, spotrzebowanego przez Polskę.

Rozdzielić zagłębie górnicze i huty G. Śląska z Polską, która stanowi ich naturalne ujście, byłoby stworzyć przyczynę wojny; huty metalowe potrzebują rynku zbytu, a gdy go nie mają, fabrykują armaty i naboje, by je sobie zdobyć. Nasi sąsiedzi i przyjaciele włosi z chwałą odzyskali Trjest, który stanowił jedyny wylot na morze Śródziemne; nie będą oni pewno mieli ochoty na pozostawienie Niemcom tej fortecy śląskiej, której posiadanie jest według Ludendorfa koniecznością w razie długiej wojny.

Co do naszych sprzymierzeńców anglików, są to ludzie prawi i w okolicznościach poważnych składali już dowody, że potrafią patrzeć na Europę oczami tych, co zamieszkują ląd stały.

Co mówi członek komisji w Opolu?

Warszawa, 9 kwietnia.

(Przez telefon.)

Korespondent „Berner Tageblattu“ w rozmowie z przedstawicielem komisji aljanckiej w Opolu dowiedział się, że projekt rozstrzygnięcia sprawy G. Śląska nie został jeszcze złożony i że rozstrzygnięcia spodziewać się można w końcu kwietnia lub w początkach maja.

Tenże sam dyplomata oświadczył, że niepodzielność G. Śląska jest wyłączona i że bogactwa tego kraju mają większe daleko znaczenie dla Polski niż dla Niemiec, co będzie wzięte pod uwagę przy decyzji.

Co mówi Napieralski?

Katowice, 9 kwietnia.

W sprawie swego udziału w akcji tworzenia niepodległego G. Śląska Napieralski w swej kupionej od ks. Pośpiecha „Gaz. Ludowej“ oświadcza, że trzej zwolennicy wolnego państwa górnośląskiego zwrócili się do niego poufnie w tej sprawie i to co mu powiedzieli zakomunikował prezydjum ministrów w Warszawie, a odpowiedz polską powtórzył zainteresowanym.

„Czynnego udziału — pisze Napieralski — w tej sprawie nie brałem, ani brać nie mam zamiaru, albowiem aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy Górnego Śląska chcę wytrwać na stanowisku, że ani ja, ani nikt inny, lecz jedynie polski komisarjat plebiscytowy polityką polską u nas kieruje i wyłączną za nią ponosi odpowiedzialność“.

(A czemuż to, panie Napieralski, prasa należąca do pana tak gardłuje za niepodzielnością G. Śląska, co z uznaniem podnoszą gazety niemieckie? Chyba, że to nie polityka tylko geszeft? Zapytania redakcji).

Generał Le Rond u Brianda.

Paryż, 9 kwietnia.

(Tel. wł.)

Prezydent ministrów przyjął wczoraj po południu na posłuchaniu przewodniczącego komisji międzysojuszniczej na G. Śląsku, generała Le Ronda, z którym konferował czas dłuższy.

Anglja w przededniu katastrofy.

Górnicy zerwali rokowania.

Rokowania między Lloydem Georgem a górnikami zostały zerwane. Ponieważ pompy nie są czynne, przeto woda zalała wiele kopalni i jeżeli poziom jej podniesie się jeszcze to zdaniem rzeczoznawców, runą przegrody między szybami i kopalnie będą zrujnowane, a 180 tys. ludzi pozostanie bez pracy.

Skutkiem braku węgla około 3 miljonów tonn statków stoi w portach.

Na dziś zapowiedziano rozpoczęcie strajku kolejowego i robotników transportowych, którzy uznając słuszność żądań górników, chcą im przyjść w ten sposób z pomocą.

Londyn, 9 kwietnia.

Bolszewizm w Anglji.

Londyn, 9 kwietnia.
(Tel. wł.)

Ruch komunistyczny wśród górników wzmógł się znacznie.

W Szkocji komuniści zajęli w Edynburgu, Glasgowie i Leith wszystkie gmachy publiczne.

„Times" donosi, że elementy bolszewickie zajęły siłą kopalnie i zalewają je.

Dziś o godz. 12 w nocy ma się rozpocząć strajk kolejarzy i robotników transportowych.

Rząd przedsiębierze szerokie środki ochronne i zapobiegawcze, przyczym w Anglji po raz pierwszy użyte będą wojska w sprawie robotniczej.

Kalendarzyk.

10 niedziela	Dziś Ezechiela
	Jutro Leona
	Wsch. słońca 5 m. 20
	Zachód „ 6 m. 44

KRONIKA.

Wiec. Zwracamy uwagę naszych czytelników na wiec, który odbędzie się dziś w Sosnowcu o godz. 4 po południu w sprawie knowań krzyżackich przeciw połączeniu się G. Śląska z Macierzą.

Nie wątpimy, iż wiec ten zgromadzi ludność całego Zagłębia.

Uczczenie pamięci bohaterów. W myśl poruszonej przez „Kurjer Zagłębia" sprawy uczczenia pamięci bohaterów - sosnowiczan, poległych w bojach przy odparciu najazdu bolszewickiego, zarząd oddziału sosnowieckiego Polskiego Czerwonego Krzyża postanowił wmurować w kościele parafjalnym w Sosnowcu tablicę z nazwiskami poległych.

Rodziny bohaterów proszone są o składanie wiadomości o poległych, społeczeństwo zaś o składanie ofiar na ten cel dla Czerwonego Krzyża.

Jesteśmy pewni, że za przykładem Sosnowca pójdą i inne miejscowości Zagłębia i przyczynią się w ten sposób do zachowania we wdzięcznej pamięci potomnych nazwisk żołnierzy, którzy śmiercią swą okupili wolność Ojczyzny i uwolnili ją od strasznego jarzma bolszewickiego.

Baczność. Komitet plebiscytowy w Dąbrowie podaje do ogólnej wiadomości, iż dziś, w niedzielę, dn. 10 kwietnia odbędą się wiece w sprawie przyłączenia G. Śląska do Polski, w miejscowościach następujących: w Dąbrowie, w sali resursy, o godz. 3 po południu, w Zagórzu, w izbie zbornej, o godz. 3 po poł., w Strzemieszycach, w Domu ludowym, o godz. 5 po poł., w Sławkowie, na rynku, o godz. 1 po poł., w Bolesławiu, w Domu ludowym, o godz. 1 po poł., w Olkuszu, na rynku, o godz. 1 po poł.

Wzywa się ludność do licznego przybycia.

Konkurs. Ministerjum poczt i telegrafu ogłosiło konkurs artystyczny na nowe znaczki pocztowe.

Wyznaczono 5 nagród po 25000 mk. i tyleż po 15000 mk.

Zniesienie cenzury. Od 1 b. m. zniesiono wojskową kontrolę telegramów i dozór telefoniczny.

Zjazd Związku miast, jak telefonuje nam nasz korespondent z Poznania, zaingaurował prezydent Poznania Drwęski. Najważniejszym było przemówienie radnego m. Warszawy Jaworowskiego b. członka rady delegatów robotniczych, który poruszył sprawę G. Śląska i podkreślił, że dzięki robotnikowi kraj ten połączy się z Polską.

Od administracji. Ponieważ ceny drobnych ogłoszeń nie odpowiadają ani w części kosztom własnym składania ich i druku, przeto z dniem dzisiejszym podnosimy ceny ich w ten sposób, że za ogłoszenia o zgubach wszelkiego rodzaju i o poszukiwaniu pracy liczyć będziemy po 2 mk. za wyraz, a za ogłoszenia o tranzakcjach handlowych i interesach majątkowych po 5 mk. za wyraz.

Reprezentant Tow. akc. „Reklama Polska" p. Wł. Gielczyński bawił w sprawie akwizycji inseratów do wydawnictwa „Odrodzenie przemysłu polskiego" (na dział Zagłębia) i „Przeglądu Przemysłowo-handlowego" (numer poświęcony jarmarkowi poznańskiemu). Oba te wydawnictwa zyskały zasłużoną sympatję wśród sfer handlowych, przemysłowych i finansowych.

Akcja p. Gielczyńskiego, przedstawiciela najpoważniejszej dziś instytucji reklamowej, zasługuje na poparcie i zaufanie naszego przemysłu i handlu.

Zainteresowane firmy, pragnące się ogłosić w pomienionych wydawnictwach zechcą złożyć swe adresy w administracji „Iskry".

Nie mamy szczęścia. W Warszawie i Krakowie ludzie obserwowali częściowe zaćmienie słońca w ubiegły piątek i widzieli różne ciekawe rzeczy, jak naprz. góry na księżycu i t. p. Członkowie naszej redakcji przygotowali sobie szkła zakopcone, lornety, lunety i inne przyrządy, ale, niestety, Zagłębie widać ma specjalne szczęście, gdyż mieliśmy nie częściowe, lecz całkowite zaćmienie całego zjawiska przez gęste chmury, które nie pozwalały na żadne obserwacje.

Zebranie. Dzisiaj w małej sali resursy w Dąbrowie odbędzie się o godz. 3 po poł. zebranie P. T. Czerwonego Krzyża. W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, następne zebranie odbędzie się dnia 24 kwietnia w tymże lokalu, które będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Wadliwe połączenia. Dotychczas na niektórych kolejach istnieje tego rodzaju rozkład pociągów, że na przejazd np. z Dąbrowy do Bielska i z powrotem potrzeba obecnie „tylko" 21 godzinę zaznaczając, iż z Dąbrowy do Trzebini i z powrotem podróżuje się pociągiem pospiesznym.

Ponieważ cała przestrzeń wynosi maksimum około 100 klm. lwią część czasu zabiera oczekiwanie na połączenie, w najwyższym stopniu wadliwe.

Wartoby, aby czynniki miarodajne zwróciły na to uwagę i zatroszczyły się o wprowadzenie udogodnień, tak w czasach dzisiejszych pożądanych.

Z naszych stosunków. Jak się dowiadujemy, wielu zdolnych i wyrobionych urzędników biurowych na kolejach naszych, zwłaszcza w dyrekcji warszawskiej opuszcza dotychczasowe posady i przenosi się do przedsiębiorstw prywatnych.

Ponieważ tego rodzaju zjawisko ma miejsce, prawdopodobnie, na całej, dotychczas najlepiej prowadzonej drodze, sądzimy, iż rząd, przystępując obecnie do sanacji stosunków wewnętrznych, zwróci na to uwagę i zajmie się losem tych pokrzywdzonych, w przeciwnym bowiem razie odbije się to b. ujemnie na sprawności kolei i gdyby system obecny nie uległ zmianie, nie tylko na kolejach lecz wogóle w istytucjach państwowych, pozostaną sami inwalidzi lub łapownicy.

Bezterminowe urlopowanie rolników. Wobec rozpoczęcia robót rolnych zarządziło ministerjum spraw wojsk. bezterminowe urlopowanie bez prawa do poborów (żołdu) następujących szeregowych służących w wojsku, a należących do roczników 1898, 1897 i 1896, o ile są właścicielami oraz kierownikami samodzielnych gospodarstw rolnych.

Śmierć pod kołami pociągu. W dniu 8 b. m. o godz. 5 min. 15 został zabity przez pociąg kapral, Wład. Jagła, lat 24, mieszkaniec wsi Stradomsk z Małopolski.

Aresztowanie czarnej giełdy. Wczoraj o godz. 6 rano aresztowano w Trzebini w pociągu dążącym z Krakowa do Warszawy Adolfa Krysze, Jakóba Horna, Mojżesza Stückgolda i Baufelda, którym skonfiskowano 2 mil. 700 tys. koron austrjackich, oraz mniejsze sumy walut niemieckich, francuskich i angielskich. Krysza ofiarował 70 tys. mk. za przeprowadzenie go do urzędu celnego, gdzie, jak twierdził, sprawa się wyjaśni (?).

Z tego pociągu jeden z pasażerów wyrzucił walizę oknem i sam wyskoczył w biegu. Był to prawdopodobnie 5-ty członek tej ruchomej czarnej giełdy.

Z kolei. Ministerjum kolei wydało rozporządzenie obowiązujące od dn. 1 b. m., o zaokrągleniu taryfy pasażerskiej: 1) ceny jednorazowych biletów pasażerskich pełnych i dodatkowych zaokrąglone będą do najbliższej parzystej pełnej marki wzwyż; 2) ceny biletów dziecięcych i ulgowych 50 proc. stanowić będą ściślą połowę cen biletów pełnych; 3) ceny biletów zniżkowych na jedną dziesiątą oraz wszelkich innych biletów, objętych taryfą, zaokrąglone będą do najbliższej pełnej marki; 4) opłaty za bagaż pobierane będą z zaokrągleniem do najbliższej pełnej marki wzwyż.

Cerkiew prawosławna w Polsce. Pisma warszawskie donoszą, że prawosławna ludność naszych obszarów wschodnich rozpoczyna żywą działalność na rzecz rychłego zorganizowania autonomicznej cerkwi prawosławnej w Polsce. Kierownicze jej czynniki zdają sobie w pełni sprawę z tego, że wszelkie nici, łączące ją z państwowym kościołem rosyjskim, muszą być całkowicie zerwane, że musi się ona zamknąć w granicach Rzeczypospolitej.

Ujawniają się jednak różnice narodowe polskich obywateli prawosławnych co do osoby zwierzchnika autonomicznej cerkwi prawosławnej.

Rosjanie pragną na tym stanowisku widzieć rosjanina, ukraińcy natomiast i białorusini oświadczają się za ukraińcem na tym stanowisku.

Ujęcie groźnych bandytów.

W dniu 6 bm. przez las szosą koziegłowską powracali furmanką z Żarek gospodarze ze wsi Lgota. W drodze napadło na nich 2 uzbrojonych bandytów. Jeden z nich miał rewolwer w ręku, a drugi nóż sprężynowy. Bandyci postrzeliwszy konia, zatrzymali furmankę i pod groźbą śmierci zażądali wydania pieniędzy.

Napadnięci, czując się na siłach, rzucili się gromadnie na bandytów, którzy widząc przewagę, odstąpili i zbiegli w las.

Ci sami bandyci w dniu 3 bm. dokonali napadu rabunkowego na kilka osób i zagrabili im kilka tysięcy marek.

Natychmiastowy energiczny pościg za bandytami zarządził komendant posterunku policji w Żarkach, Wład. Stadych.

Kierując się śladami i zasięgając po drodze języka, w krótkim czasie policja wykryła kryjówkę bandytów na pustkowiu pod wsią Przybynów, gm. Choroń.

Bandyci ukrywali się w domu Soleckiego. Podczas rewizji znaleziono rewolwer z nabojami, nóż sprężynowy, fałszywe dokumenty i pieniędzy do 2 tysięcy mk.

W czasie długiego badania ustalono dopiero, że bandytami są Władysław Filipczyk, lat 26 i Franciszek Solecki, lat 23.

Filipczyk po zaaresztowaniu bandyty Antoniego Merty został hersztem bandy, która dokonała szeregu licznych rabunków w ziemi kieleckiej. Następnie przez policję był ścigany od kilku lat i zawsze umiał wymknąć się z rąk.

Franciszek Solecki do bandy Filipczyka przystąpił niedawno i dotychczas ma na sumieniu dwa udziały w napadach zbrojnych.

Po przeprowadzeniu pierwiastkowego dochodzenia, prawdopodobnie wspomniani bandyci staną przed sądem doraźnym.

As.

Z teatru.

Dziś w teatrze zimowym artyści czynni będą dwukrotnie: po poł. efektowna operetka Lehara „Ewa"; wieczorem baśń fantastyczna - operetka Falla „Piękna Risetta"; operetki te urozmaicają tańce i malownicze ewolucje.

W poniedziałek dwukrotnie odkładana, a tyle zajmująca sztuka „W przystani"! Artyści, biorący udział, tworzą koncertowy zespół swą doborową grą.

We wtorek po raz drugi „Królowa miljardów".

Teatr popularny, tani, przy ul. Kościelnej wystawia dziś tak znakomicie podpatrzoną z życia sztukę Gabrjeli Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej", która obiegła wszystkie sceny z olbrzymim sukcesem.

W antraktach koncert orkiestry.

Początek o g. 7 i pół wiecz.

W poniedziałek, wtorek w Będzinie dane będą przedstawienia, na które repertuar zapowiada nieznaną na scenie teatru Corso, fantazję operetkową „Piękną Risettę" na poniedziałek. We wtorek zaś dwa arcydzieła literatury polskiej „Sędziowie" Wyspiańskiego i „Pan Benet" Fredry.

Nasze kina sosnowieckie.

Kino „Oaza" wyświetla dziś istny cud techniki kinowej „20 tys. mil pod wodą". Od jutra ukaże się najpotężniejszy film Rzymu, nastrojowy dramat w 6 cz., wzruszający widza do łez p. t. „Okropny zakład" czyli „Malarja". W rolach głównych wystąpią: Lidja Salmonowa i słynna art. baletu Tatjana Sergejówna.

Kino „Zacisze" daje głęboki i prześliczny dramat życiowy z uroczą Hildą Walter p. t. „Koło życia". Nad program: Pochód narodowy w w Warszawie z racji uchwalenia konstytucji 17 marca.

Kino „Sfinks" wyświetla „Jej błędny krok", dramat wzruszający w wykonaniu najwybitniejszych artystów francuskich z uroczą Emmy Lynne w roli głównej, od jutra zaś ukaże się na ekranie najgłośniejszy obraz sezonu „Sumurum", dramat wschodni z Polą Negri.

Telegramy.

Ministrowie Steczkowski i Sapieha wyjeżdżają do Paryża.

Warszawa, 9 kwietnia.

Minister skarbu Steczkowski wyjedzie w niedługim czasie do Paryża dla przeprowadzenie rokowań w sprawie umowy naftowej z Francją. Sprawa jest ważna i pilna z tego względu, iż jest ściśle związana z innymi umowami, zawartymi z Francją. Liczyć się trzeba także z możliwością wyjazdu do Paryża ministra spraw zagranicznych w momencie, kiedy się zbliżać będzie rozstrzygnięcie w sprawie Górnego Śląska.

P. Dębski o sytuacji na Kresach.

Warszawa 9 kwietnia.

Prezes klubu poselskiego P. S. L. p. Jan Dębski, powróciwszy z kresów wschodnich oświadczył dziennikarzom, że mieszkańcy tych ziem przyjęli z niezmierną ulgą fakt zawarcia pokoju polsko-rosyjskiego który wreszcie położył kres ciągłej ich niepewności co do dalszej spokojnej pracy i życia. Ludność wiejska zabrała się do wiosennej uprawy roli dzięki czemu zaczynają znikać ugory wojenne. Na całym wschodzie wre ciężka praca parcelacyjna i kolonizacyjna. Nieufność i niechęć, żywione wzajemnie przez tamtejszych mieszkańców wobec przybyszów i naodwrót znikają. Po wsiach rozpoczyna się praca polityczna, podsycana przez przybyszów z kraju. Hasła tolerancji i zgodnego współżycia coraz silniej zaczynają wpływać na życie polityczne kraju.

„DEGES“

Górnośląska Hurtownia Drogeryjna Tow. Akc. w BYTOMIU.

IMPORT i EKSPORT

Farmaceutycznych i Kosmetycznych Specjalności!

Górnośląska Centrala

Farmaceutycznych i Technicznych Chemikalji.

FARBY. POKOSTY. LAKIERY.

BIURO i ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY

BRACIA ŚWIĘCICCY, Sosnowiec ul. Leszno.

Polecamy do natychmiastowej dostawy! motory elektryczne nowe, różnej wielkości: na prąd stały 110.-220.-440 Volt 3 ch fazowy — 50 perjod. (zmienny) 110-220-500-3000. Volt. Transformatory 3000-220-120. Volt różnej wielkości.

M. D. Bajgelmacher

SOSNOWIEC, Modrzejewska 29

poleca: śliwki suszone, cykorję, marmoladę, miód sztuczny, olej rzepakowy, pieprz, ziele. mydlik, siemię konopne i inne towary kolonjalne.

(Towar odsekwestrowany).

OGŁOSZENIE.

Starostwo Będzińskie, (Powiatowy Urząd Zdrowia), na skutek reskryptu Wojsk. Urzędu Zdrowia za L. ZP. 1013/21 wzywa wszystkich emerytów zamieszkałych na terenie będzińskiego powiatu, pobierających emeryturę od Skarbu Państwa niezależnie od tego, czy przeniesieni zostali w stan stałego, czy też czasowego spoczynku, do podania swych adresów, wieku i t. d. do Starostwa Będzińskiego, (Pow. Urzędu Zdrowia), do dnia 30-go kwietnia r. b.

Za starostę: dr. RYDER, lekarz powiatowy.

W dniu 12 b. m. odbędzie się

ROCZNE ZEBRANIE SOSNOWIECKIEGO T-WA CYKLISTÓW

Z NASTĘPUJĄCYM PORZĄDKIEM:

Sprawozdanie za 1920 rok
Wybór Zarządu
Ustalenie składki miesięcznej na 1921 rok
Ustalenie dnia otwarcia sezonu
Wolne wnioski.

Uprzejmie uprasza się o liczne przybycie Sz. Członków.

Początek zebrania w pierwszym terminie o godz. 7-ej wiecz., w razie nieprzybycia odpowiedniej ilości Członków, odbędzie się zebranie w drugim terminie o godz. 8-ej wieczorem tegoż dnia.

ZARZĄD.

Licytacja domu.

Dom 3-piętrowy w centrum SOSNOWCA, ul. Dekierta № 14, 4 sklepy i 150 pokoi i kuchen o 2 bramach frontowych, należący do małoletnich Sączewskich będzie sprzedany w d. 10 maja r. b. u rejenta Jasińskiego w Sosnowcu.

Informacji udziela: SĄCZEWSKI — BĘDZIN.

TYTONIE

najprzedniejsze jakości, długo cięte, w paczkach po 50 gr.

wysyłam w paczkach pocztowych po 10 kg. za poprzednieniem nadesłaniem gotówki. Za zaliczką tylko po nadesłaniu referencji. Pierwszeństwo mają kupcy chrześc.

Hurtownia wyrobów tytoniowych i wszelkich artykułów tabacznych

Fr. SZYMAŃSKI-POZNAŃ Pocztowa 31, naprzeciw Głównej Poczty.

Artykuły moje wystawiam na Targu Poznańskim.

BIURO DZIENNIKÓW i OGŁOSZEŃ

I. KOKOTEK, Będzin

ul. Małachowskiego № 35, I piętro

przyjmuje ogłoszenia do wszystkich dzienników, tygodników i czasopism po cenach redakcyjnych.

Redaguje teksty i porad udziela **zupełnie bezpłatnie.**

Załatwia się zlecenia również drogą korespondencji.

Zatwierdzony przez wyższe władze i Magistrat Sosnowiecki

CECH BLACHARSKI na Zagłębie Dąbrowskie z siedzibą w Sosnowcu

ogłosił w swoim czasie o zgłoszenie się wszystkich blacharzy do wyżej wspomnianego cechu celem zapisania się i wykonania sztuki majsterskiej lub czeladniczej. Jednakże dotychczas zostali zaledwie przyjęci po wykonaniu odpowiedniej sztuki: na majstra p. WOJCIECH KUKUŁKA z Dąbrowy, na czeladników: pp. ANASTAZY MIELNICZUK i WINCENTY SAMBORSKI z Sosnowca. Tym blacharzom, którzy dotychczas nie zgłosili się do wspomnianego cechu. cech daje 14-sto dniowy termin, licząc od dnia ogłoszenia, aby się zgłosili i zapisali. Po skończonym terminie cech będzie zabraniał prowadzenie robót majstrom blacharskim, nie zapisanym w tutejszym cechu.

Adres cechu: SOSNOWIEC, ul. Małachowskiego 14.

URZĄD STARSZYCH ZGROMADZENIA BLACHARZY w Sosnowcu.

Lekarz Dentysta

A. Ingster

Sosnowiec, ul. Warszawska 10

przyjmuje codziennie od 9 — 12 i od 2 — 6, w niedziele i święta od 9 — 1.

Stow. Spożywcze Pracowników

T-wa „Hr. Renard“ SOSNOWIEC, ul. Staszycza 7

poleca hurtowo i detalicznie **wyborową czekoladę**

fabryki **„M. Czapliński** w Warszawie“, — po cenach fabrycznych bez żadnych zwyżek. —

Towar znajduje się stale na składzie.

Baczność! Baczność!

— NIE PSUĆ TOWARU, — LECZ UDAĆ SIĘ DO FIRMY

„M. BERGMAN“ w SOSNOWCU Modrzejowska 15 w podwórzu,

która przefasonowuje i farbuje kapelusze słomkowe oraz filcowe, damskie, męskie i dziecinne podług najnowszych modeli Jako długoletni fachowiec w pierwszorzędnych firmach krajowych i zagranicznych, prowadzę zakład pod własnym kierownictwem, posiłkując się maszynami, których żadna inna firma nie posiada. — —

UWAGA: Filja w Dąbrowie-Gór. przy ul. Sobieskiego 7.

— Dla modystek — specjalny rabat.

Drobne ogłoszenia

Dr. Nauk Hermetycznych Stanisław Kozłowski **określa:** charakter, zdolności — **jak opanować** — nałogi, cierpienia moralne, zanik energji. — Sosnowiec, Kołłątaja 6, II piętro Od 4 ej do 7-ej wieczorem.

Pomniki gotowe, poleca zakład kamieniarski, Jana Zagórskiego w Sosnowcu ul. Aleja. Tam wykonywa się grobowce, figury, pomniki z granitu, marmuru i piaskowca oraz wszelkie roboty wchodzące w zakres kamieniarski.

Reperuję maszyny do szycia Pogoń ul. Racławicka № 15. Tatarczuch.

Skradziono paszport wydany przez Magistrat m. Sosnowca na nazwisko Eugienji Lemkowicz.

Zaginął paszport na imię Józefa Wójcika.

Wyprzedaż różnych ładnych mebli. Towarowa 9. m 8.

H. Spikulitzer zgubił dokumenty między Będzinem a Sosnowcem Proszę uczciwego znalazcę o zwrot do red. „Iskry“ również je unieważniam

Garbarnia „Sosnowiczanka“ w Sosnowcu ul. Wysoka dom Zwolińskiego posiada na składzie skóry gotowe (chromy i giemzy) oraz przyjmuje do wyprawy skóry surowe.

Nauczycielka z niemieckim poszukuje kondycji do Zakopanego lub nad morze. Wiadomość

Do sprzedania kawiarnia z całkowitym urządzeniem oraz z lokalem. Nowopogońska № 24.

Dwie bryczki do sprzedania, uprząż wyjazdowa na parę koni i sieczkarnia. Starososnowiecka № 84 Siewniak.

Zaginęła legitymacja Uzyela Adama Branickiego wydana przez Magistrat m. Sosnowca.

W zakładzie fryzjerskim przy ul. Niemieckiej Nr. 12 najstaranniej wykonywa się pracę fryzjerską.

Skrzypce i kornet do sprzedania w dobrym stanie. Ulica Sławkowska Nr 3 St. Rosochacki.

Do sprzedania dom w cenie przystępnej- Ksawera ul. Cynkowa № 16 i 15 Wincenty Orzechowski.

Pompa centryfugalna 8-mio calowe wyloty, sprzeda tanio firma St. Krzywański, Dąbrowa Górnicza ul. Krótka.

Łóżeczko dziecinne z siatką sprzedam Dąbrowa. Dąbrowska 26.

Wdowy do 30 lat. cel matrymonialny. Oferty serjo Sosnowiec do zapotrzebowania S.

Udzielam lekcji w zakresie klas niższych gimnazjalnych. Wiadomość w Redakcji.

Zakład ślusarsko-mechaniczny A. Kranc, Dekierta 9, przyjmuje do reperacji maszyny do pisania, szycia, rachowania, gramofony, samochody, motocykle, rowery, nogi sztuczne, szlifowanie brzytew, noży i wszelkie roboty wchodzące w zakres mechaniki.

Zaginęła karta powołania wydana przez P. K. U. w Będzinie na imię Antoniego Jurczaka.

Do sprzedania używana otomana, dwie szafy, umywalnia, męskie futro, palta, wykwintne ubrania. Oglądać można od g. 5-ej po południu. Kolonja Tow. Akc. „W. Fitzner i K. Gamper“ wiadomość u stróża.

Łóżko angielskie (galery ka niklowa) z materacem sprzedam (Pogoń) Grochowa 6 Łapiński.

Kapelusze damskie i męskie przefasonowuję na najnowsze fasony po cenach przystępnych. Sosnowiec Niemiecka № 10.

Aptekarski uczeń z praktyką lub pomocnik potrzebny do apteki. A. Machajskiego w Będzinie.

Technik budowy maszyn poszukuje posady w charakterze werkmajstra lub kierownika mniejszej fabryki ewentualnie innej podobnej posady. Oferty filja „Iskry“ w Dąbrowie Górniczej dla Technika.

Maszyny do szycia Singera i rowery oraz części do tychże najtaniej do sprzedania u Józefa Schabowskiego. Dąbrowa Sobieskiego Nr. 10.

Kto chce uratować od zejścia na złą drogę porządnego nieszczęśliwego chłopca lat 17 z cztero-klasowem wykształceniem zdrowego umysłowo i fizycznie silnego, ładnego i miłego, niech będzie łaskaw ustąpić mu pokoik umeblowany za skromną opłatą, lub za udzielanie lekcji dzieciom właściciela, Pośpiech konieczny. Bliższych informacji udzieli redakcja.

Fuzja dziwierówka 16-nastka z nabojami jest do sprzedania. Wiadomość w Cukierni Warszawskiej w kasie.

Smołę poleca najtaniej Smolarnia L. Lemkowicza w Sosnowcu ul. Zygmunta № 1. róg Jasnej obok domu Ludowego tamże sprzedaż na pudy.

Zaginęła koza, ośmio-miesięczna biała rogi małe. Odprowadzić za nagrodą. Kołłątaja 17 do stróża.

Do sprzedania z powodu wyjazdu urządzenie sklepowe [illegible] nio. Wiadomość Fabryczna [illegible] w Dąbrowie.

Nowo otworzony handel skór Jan Choiński i S-ka Ostrogórska № 1.

Kupię obrabiarkę do metalu i wiertarkę słupową. Zgłoszenia proszę nadsyłać do „Iskry“. pod „Prężniec“.

Zaginęła karta powołania wydana w P. K. U. w Będzinie, paszport oraz legitymacja związkowa na imię Stanisława Lipki.

Sklep z całkowitem urządzeniem do sprzedania - Sielce ul. Sielecka № 8.

Zaginął paszport i karta powołania wydana w P. K. U. w Będzinie na imię Bronisława Strzelca

Skradziono kartę powołania wydaną w P. K. U. w Będzinie i tymczasowy dowód osobisty na imię Wojciecha Janika oraz mk. 1.200

Dwa łóżka luksusowe i biurko sprzedam. Zawadzki teatr.

Redaktor i wydawca Wiktor Monsiorski

Druk Edmunda Mire i S-ka w Dąbrowie ul. 3 Maja Nr 4.